

INGEZONDEN.

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

TWIJFELACHTIGE ERFELIJKHEID.

In No. 17 van dit *Tijdschrift* komt onder de rubriek Referaten (bldz. 1874) een opmerking voor van collega BENDERS, welke haar motiveering vindt in een door KEITH in diens boek: *The Antiquity of Man* neergeschreven uitspraak, welke uitspraak echter op zichzelf, naar mijn meening als zeer zwak gefundeerd moet worden beschouwd, zoodat daardoor ook collega BENDERS' bewering op zeer losse schroeven komt te staan.

KEITH bevond, dat onder 9 schedels, aangetroffen in een megalithisch graf bij Coldrum in het Engelsche graafschap Kent, er 3 waren met fontanelbeentjes; enkele anderen vertoonden onregelmatigheden in de wijze waarop de schedelnaden tot sluiting kwamen. Op grond van deze meervoudig voorkomende eigenaardigheden neemt KEITH aan, dat de menschen, die hier tezamen begraven lagen, behoorden tot één familie of althans nauw verwante families. Deze gevolgtrekking is voor collega BENDERS aanleiding om te wijzen op de beteekenis als erfelijkheidsverschijnsel, die aan deze fontanelbeentjes zou toekomen, welke bewering mijns inziens zich weer geheel dekt met de vrij willekeurig aangenomen praemisse van KEITH.

Vergelijkend onderzoek onder thans levende menschenrassen heeft uitgewezen, dat het voorkomen van een „os Incae” en andere „Schaltknochen” aan den schedel, al of niet gepaard met andere eigenaardigheden, zooals bijvoorbeeld een rechtstreeksche aansluiting van het squama temporalis met het os frontalis zonder tusschenschuiving van een sphenoidvleugel (gelijk ook op de teekening te zien is), betrekkelijk veelvuldig bij primitieve menschenrassen, bijvoorbeeld bij de Australiërs, voorkomen. De conclusie ligt nu voor de hand, dat bij deze neolithische Coldrum-menschen van 4000 jaar geleden, die ook in de formatie van tanden, kaken en aangezicht primitieve kenmerken vertoonden, het meervoudig voorkomen van fontanelbeentjes geen andere beteekenis toekomt als te zijn een aanwijzing te meer voor de primitiviteit, de somatische protomorphie, die aan dezen menschevorm eigen was.

Het aanne men van een familieverband op; rond van het aantreffen van 3 fontanelbeentjes aan de schedels van de Coldrum-collectie's, naar mijn meening, als conclusie foutief.

Barendrecht Mei 1934.

E. J. BOK.

Geachte Redactie,

De twijfel, door collega E. J. BOK geopperd ten aanzien van de erfelijkheid der afwijking in de ontwikkeling der schedelbeenderen uit het graf van Coldrum lijkt mij niet gerechtvaardigd. Hij zou, naar mijn meening, reden van bestaan hebben, wanneer collega BOK had kunnen aantoonen, dat bij den neolithischen mensch in ongeveer 30 pCt. der gevallen een fontanelbeen voorkwam. Men zou dan (al is het een gevaarlijk woord) van raskenmerk kunnen spreken.

Nu zal ik niet den eisch stellen om mij het bewijs van de genoemde veelvuldigheid te leveren, maar van het voorkomen der anomalie bij andere neolithische vondsten heb ik in de gegevens, waarover ik beschik, niets kunnen vinden en ik veronderstel, dat zij aan de onderzoekers niet zou zijn ontgaan, wanneer haar veelvuldigheid zóó groot was, als de inhoud van het graf van Coldrum eischt.

Of de afwijking een „primitieve” moet genoemd worden durf ik niet uitmaken, maar het feit, dat de schedels van Coldrum nog andere „primitieve” trekken vertoonen, doet m.i. niet ter zake; van een onverbreekbare correlatie is in elk geval geen sprake, zooals andere vondsten leeren.

Bakkum (N.H.), Mei 1934.

A. M. BENDERS.